

Referat: Publius Cornelius Scipio Africanus, consulul republicii romane

Ecoul cuceririi romane in Peninsula Iberica fu atat de mare si de popular, incat il aduse pe Scipio, in 205 i.e.n., in scaunul de consul al republicii, la varsta de 30 de ani. (toate ca Hannibal nu-si putea fructifica, din cauze logistice, succesele militare, era limpede pentru orice om cu simtul realului ca avea si stia sa-si adjudece superioritatea pe campul de bataie. Or, ajuns din nou in confruntare directa cu cartaginezul, de asta data de pe pozitia suprema, Scipio, vestit pentru realismul sau, cunostea, chiar prea bine, aceasta situatie a balantei de forte romano-cartagineze.

Astfel de considerente il indemnara sa izbeasca in chiar inima puterii punice: Cartagina, cu toate ca senatul, in urma campaniei lui Fabius Maximus, se impotriva debarcarii africane. Apelul lui Scipio pentru transferarea teatrului de razboi in Africa de Nord ii aduse 35 000 de ostasi, intre care 7 000 de voluntari din veterani, adunati la Lilybaeum, cu care debarca, in 204 i.e.n., in Africa, la capul Farina, langa Utica, cetate pe care o cuceri in acelasi an, infrangand fortele punice comandate de Syphax.

Alianta pe care Scipio o conveni cu regele numid Masinissa, stapanul unei excelente cavalerii, cucerirea, apoi, in 203 i.e.n., a orasului Tunes, in urma victoriei de la Campi Magni, precum si blocarea Cartaginei determinara, in senatul cartaginez, hotararea de rechemare a lui Hannibal din Italia. Ceea ce duse la infruntarea, decisiva, dintre cei doi mari capitani. Ea a avut loc la Zama Regia, la 29 octombrie 202 i.e.n. Aportul hotarator al cavaleriei numide i-a adus lui Scipio victoria in Africa si, de aici, cognomenul de Africanus, dorinta poporului (pe care o evita cu prudenta politica) de a-i oferi consulatul pe viata si triumful in Roma, in 201 i.e.n. Pacea din acel an a adus Romei controlul absolut al Mediteranei Occidentale, toate insulele din Mediterana ale Cartaginei, flota acesteia, o despagubire de 10 000 talanti, slabirea definitiva a Cartaginei, atat teritoriala (o parte din stat este cedata lui Masinissa) si militara (Cartaginei nu i se mai permite angajarea trupelor de mercenari cat si pe planul suveranitatii, prin refuzarea unuia din drepturile inalienabile ale conceptului antic de suveranitate - cel de a purta razboi, fara a avea aprobarea Romei.

Prestigiul lui Scipio, considerat cel mai de seama om de arme romana dealtfel singurul care reusise sa-l infranga pe Hannibal, al carui geniu militar romanii nu incercara sa-l conteste, era atat de mare, incat un eveniment militar si politic, daca nu egal in dimensiune cu razboiul punic, cel putin la fel de important cu acesta pe planul urmarilor: al doilea razboi macedonean (200-197 i.e.n.), care deschise Romei cealalta jumatate a Mediteranei, cea orientala, trecu fara mare ecou la viata Romei. Nici victoria, epocala, a lui Titus Quintius Flaminius la Kynoskephalai (mai-iunie 197 i.e.n.) in fata regelui macedonean Filip al V-lea, care marca, in istoria militara, sfarsitul superioritatii falangei si inceputul suprematiei legiunii, nu reusi sa slabeasca, nici pentru o clipa, ecoul victoriei de la Zama. (Dealtfel, comportarea cavaleriasca a lui Flaminius, care proclama, in 196 i.e.n., la jocurile istmice, libertatea oraselor grecesti, ceea ce duse, in 194 i.e.n., la parasirea Greciei de catre armatele romane, nu a fost apreciata de intregul popor roman.)

Puterea acestuij ecou il ridica pe Scipio, in 199 i.e.n., in functia de cenzor, din: nou, in 194 i.e.n., in cea de consul si, din 199 i.e.n., in onoarea de princeps senatus (primul senator). si, cu toate ca motive constitutionale il impiedicara pe Scipio sa castige consulatul in 190 i.e.n., in vederea confruntarii decisive ce se contura intre Roma si regatul seleucid, el reusi sa-l urce pe fratele sau, Lucius Cornelius Scipio, pe scaunul consular, pentru sine obtinind numirea ca legat al armatei romane ce pleca in Asia. in aceasta calitate, Scipio isi inlocui, practic, fratele la comanda armatei. Razboiul cu Antiochos al III-lea incepuse in 192 i.e.n., prin debarcarea in Grecia a trupelor comandate de gveranul Seleucid. in 191 i.e.n., acesta fu invins la Thermopile, de o coalitie dintre Roma, Pergam, Macedonia, Liga aheana, Rhodos, fiind silit sa se retraga in Asia. in acelasi an, flota lui Antiochos fu incinsa in batalia de la Korykos si, in 190 i.e.n., o noua victorie, la Sice, marca inca o data progresul taberei antiseleucide.